

**Krzysztof Niewiadomski, Ewa
Nieroba, Ireneusz Zawłocki**

**Analiza porównawcza procesu
uczenia się uczniów szkół
ogólnokształcących i zawodowych**

Edukacja - Technika - Informatyka 2/1, 217-222

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

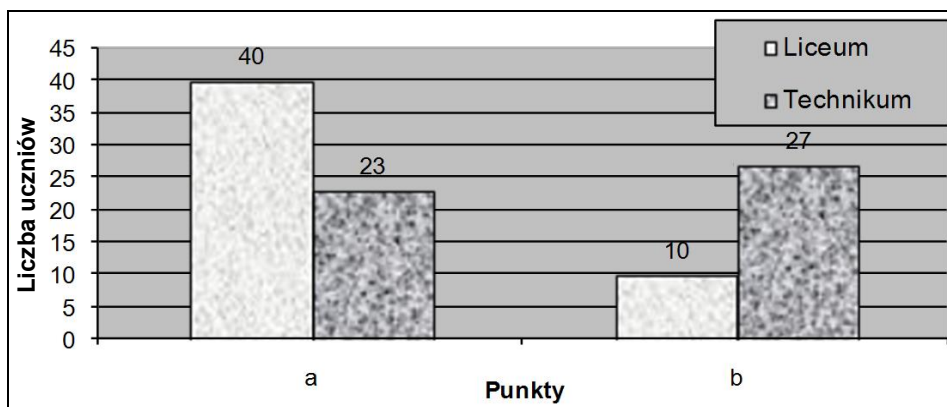
Analiza porównawcza procesu uczenia się uczniów szkół ogólnokształcących i zawodowych

Wprowadzenie

Uczenie się ucznia to interesujący problem nauk zajmujących się procesem kształcenia. Aby nieco wzbogacić wiedzę w tym zakresie, przeprowadzone zostały badania porównawcze dotyczące wybranych czynników związanych z uczeniem się uczniów szkół ogólnokształcących i zawodowych. W badaniach wzięło udział stu uczniów, po pięćdziesięciu z liceum i technikum. Poproszono uczniów o odpowiedź na pytania, przedstawione poniżej wraz z udzielonymi odpowiedziami.

1. Czy twój udział w zajęciach szkolnych jest skupiony i aktywny?

Wśród uczniów liceum: czterdziestu uczniów odpowiedziało pozytywnie, natomiast dziesięciu, że nie potrafi skupić się na zajęciach. W przypadku uczniów z technikum dwadzieścia trzy osoby stwierdziły, że potrafią się skupić na zajęciach, a dwadzieścia siedem osób ma z tym trudności.

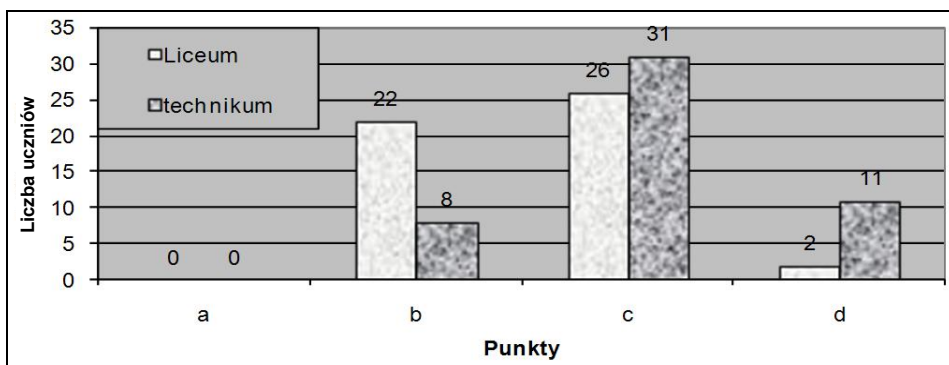

Rys. 1. Aktywność i skupienie uczniów na lekcjach: a) tak, b) nie

2. Ile wiadomości zapamiętujesz z lekcji?

Wśród uczniów liceum dwadzieścia dwie osoby twierdzą, iż zapamiętują 75% treści, dwadzieścia sześć 50% i dwie osoby poniżej 50%.

Wśród uczniów z technikum osiem osób uważa, że pamięta z lekcji 75% treści, trzydzieści jeden osób pamięta 50%, a jedenaście poniżej 50%.

Rys. 2. Ilość zapamiętanych wiadomości na lekcjach: a) 100%, b) 75%, c) 50%, d) mniej niż 50%.

3. Czy masz wyznaczony plan: czas na zabawę, pracę w domu, naukę?

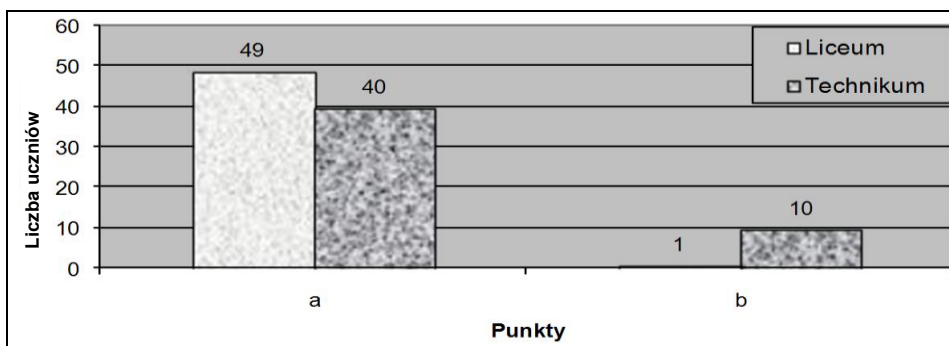
Szesnaście uczniów liceum twierdzi, że ma zaplanowany czas na naukę i rozrywkę, a trzydziestu czterech, że nie ma. Tylko ośmiu uczniów technikum ma wyznaczony plan zajęć, a czterdziestu dwóch takiego planu nie ma.

4. Czy uczysz się i odrabiasz lekcje: a) zawsze o stałej porze, b) w różnych porach?

Pięciu uczniów liceum oraz dziewięciu technikum odrabia lekcje o stałej porze. Pozostała grupa uczniów odrabia lekcje w różnych porach.

5. Czy podczas uczenia się: a) uczysz się w sposób ciągły, b) robisz przerwy?

Zdecydowana większość uczniów zarówno w liceum, jak i technikum uczy się w sposób ciągły. Tylko nieliczni robią przerwy w nauce, przeważają tu uczniowie technikum.

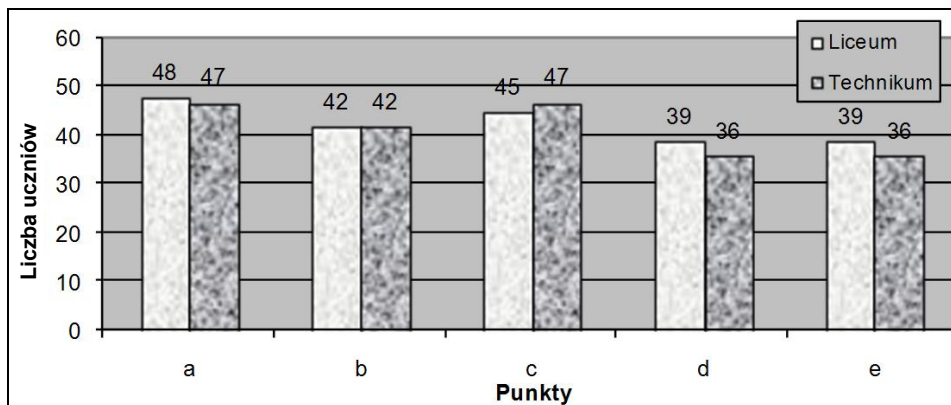

Rys. 3. Czy w czasie uczenia się: a) uczysz się w sposób ciągły, b) robisz przerwy?

6. Czy masz w domu odpowiednie warunki do nauki?

a) wydzielone miejsce, b) cisza, c) odpowiednie oświetlenie, d) wysokość stołu, e) wysokość krzesła.

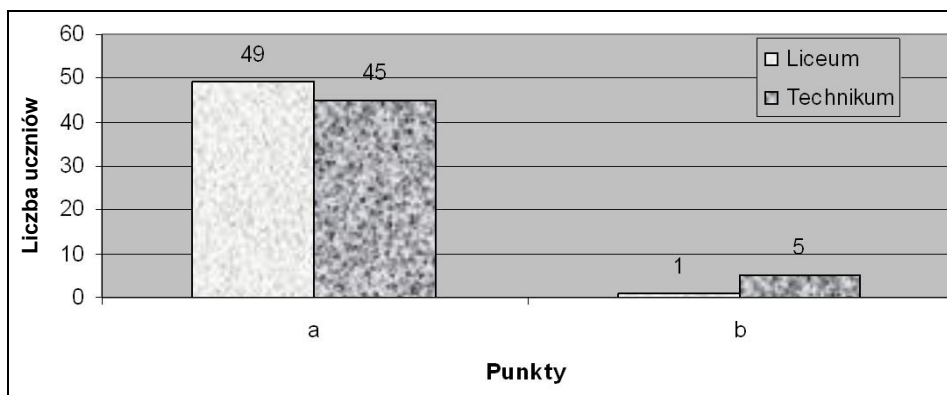
Większość uczniów liceum i technikum ma wydzielone miejsce do nauki, ciszę, odpowiednie oświetlenie, wysoki stół oraz odpowiednie krzesło.

Rys. 4. Warunki do nauki uczniów liceum i technikum

7. Czy rodzice dostrzegają Twoje wysiłki, są zainteresowani Twoimi wynikami w nauce?

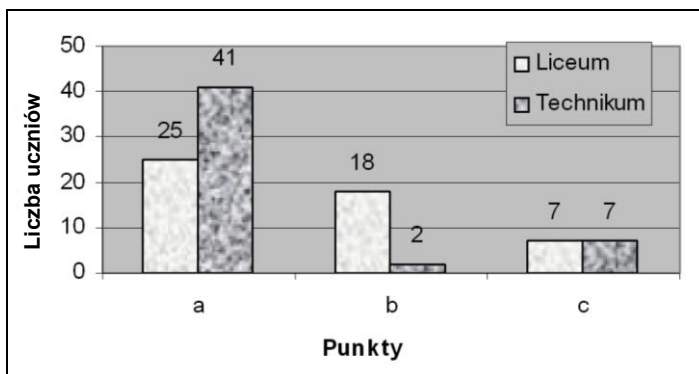
Jak widać na wykresie, większość rodziców interesuje się wynikami nauki swoich dzieci.

Rys. 5. Zainteresowanie rodziców wynikami nauki swoich dzieci: a) tak, b) nie.

8. Ile czasu dziennie poświęcasz na naukę?

Licealiści i uczniowie z technikum w większości stwierdzili, że dziennie na naukę poświęcają jedną godzinę dziennie. Można zauważyć, że wśród deklarujących dłuższy czas nauki dominują licealiści.

Rys. 6. Czas poświęcony nauce: a) 1 godz., b) 2 godz., c) powyżej 2 godzin

9. Czy miewasz zaległości w nauce?

Osiem osób w liceum i dwadzieścia trzy w technikum ma zaległości w nauce, stanowi to 30% badanej grupy.

10. Czy podejmujesz samodzielnie dodatkową pracę (czytanie książek, czasopism itp.) w celu pogłębienia zdobywanej w szkole wiedzy i umiejętności?

Trzydziestu uczniów technikum i siedmiu liceum deklaruje, iż podejmują samodzielną pracę w celu powiększenia swojej wiedzy. Reszta, czyli ok. 60% badanych, samodzielnej pracy nie podejmuje.

11. Czy lubisz się uczyć?

Dwunastu uczniów liceum i trzydziestu technikum stwierdza, że lubi się uczyć. Około 60% uczniów nie lubi się uczyć, przy czym większość stanowią uczniowie liceum.

12. Jeśli bywasz nieprzygotowany do lekcji, to zwykle dlaczego?

a) nie zawsze potrafię odrobić lekcje z niektórych przedmiotów, bo nie wszystko rozumiem (3 – liceum, 13 – technikum);

b) nie nadążam z odrobieniem wszystkich lekcji, bo jest ich za dużo (21 – liceum, 11 – technikum);

c) brakuje mi czasu na odrabianie lekcji, ponieważ mam wiele innych zajęć (6 – liceum, 19 – technikum);

d) jestem zbyt leniwy, żeby się zabrać za odrabianie lekcji (20 – liceum, 4 – technikum);

e) inne przyczyny (3 – technikum).

13. Co najbardziej przeszkadza Ci w Twojej szkole?

a) zbyt dużo zakazów, za mało luzu (12 – liceum, 12 – technikum);

- b) nauczyciele się spieszą, nie mają czasu na wysłuchanie uczniów (9 – liceum, 16 – technikum);
- c) często nie docierają do nas ważne informacje (9 – liceum, 18 – technikum);
- d) hałas (44 – liceum, 16 – technikum);
- e) nauczyciele są zbyt surowi w kontaktach z uczniami (4 – liceum, 15 – technikum);
- f) większość nauczycieli jest najczęściej w złym humorze (6 – liceum, 22 – technikum);
- g) organizuje się za mało imprez (40 – liceum, 29 – technikum);
- h) przeszkadza mi coś innego (4 – liceum, 4 – technikum);
- i) nic mi nie przeszkadza (0 liceum, 4 – technikum).

Wnioski

Wyniki przeprowadzonych badań sugerują, że uczniowie liceum są bardziej aktywni i skupieni na zajęciach szkolnych niż ich koledzy z technikum. Większy procent uczniów liceum planuje swój czas na naukę, pracę w domu i zabawę. Jednak większość uczniów zarówno liceum, jak i technikum tego nie czyni. Zdecydowana większość uczniów liceum i technikum nie ma stałej pory odrabiania lekcji. Na pytanie, czy podczas uczenia się robisz przerwy, czy pracujesz w sposób ciągły, zdecydowana większość odpowiedziała, że robi przerwy podczas nauki. Większość uczniów deklaruje, że ma dobre warunki w domu do nauki. Należy jednak zauważyć, że 20% uczniów technikum stwierdziło ich brak. Uczniowie obu typów szkół twierdzą, że ich rodzice interesują się postęпами w nauce swoich dzieci. Większość uczniów poświęca nauce jedną godzinę dziennie, dominują tu uczniowie technikum. Około 30% badanych licealistów uczy się dwie godziny dziennie. Powyżej 10% badanych poświęca nauce więcej niż dwie godziny dziennie. Ciekawe, że na pytanie, czy samodzielnie podejmiesz dodatkową pracę, tylko siedmiu licealistów odpowiedziało, że tak i aż czterdziestu trzech uczniów technikum. Fakt ten może sugerować większą samodzielność uczniów technikum w procesie uczenia się. Na pytanie, czy lubisz się uczyć, pozytywnie odpowiedziało trzydziestu uczniów technikum i dwunastu liceum. Przyczyną braku przygotowania do lekcji wśród uczniów liceum jest niedościganie z odrabianiem wszystkich lekcji i lenistwo, natomiast wśród uczniów technikum brak czasu ze względu na inne zajęcia oraz nierozumienie niektórych treści. Najbardziej przeszkadzają w szkole uczniom liceum – hałas i to że szkoła organizuje za mało imprez. Uczniowie technikum wskazują również brak imprez oraz fakt, że większość nauczycieli jest najczęściej w złym humorze.

Literatura

- Locke E. (2009), *Jak uczyć się efektywnie*, Poznań.
- Łukaszewicz M. (2006), *Sukces w szkole*, Poznań.
- Mietzel G. (2002), *Psychologia kształcenia*, Gdańsk.

Streszczenie

W artykule podjęto próbę porównania wybranych czynników związanych z uczeniem się uczniów szkół ogólnokształcących i zawodowych. W badaniach uczestniczyło stu uczniów.

Słowa kluczowe: edukacja ogólna, edukacja zawodowa, warunki uczenia się.

Comparative analysis of learning process among comprehensive and trade school pupils

Abstract

The article is an attempt to compare selected factors related to learning process among comprehensive and trade school pupils. One hundred students participated in the study.

Key words: general education, vocational education, teaching arrangements.